

[Startside](#) > ... > [Dine Rettigheder](#) > [Tiltalte i Straffesager](#) > 2 - Mine rettigheder under retssagen

2 - Mine rettigheder under retssagen

A. Hvor finder retssagen sted?

Retssagen vil blive afholdt på det sted, hvor anklagemyndigheden rejser tiltale. Der gælder retsregler herfor. Retssagen føres ofte ved retten på det sted, hvor forbrydelsen blev begået.

Om sagen indbringes for byretten (*Amtsgericht*), den regionale ret i første instans (*Landgericht*) eller den regionale appeldomstol (*Oberlandesgericht*), afhænger også af faktorer såsom den straf, der kan forventes for forbrydelsen. Hvis en person er tiltalt for en mindre alvorlig strafbar handling (*Vergehen*), og straffen forventes blot at være en bøde eller en frihedsstraf på op til to år, vil sagen blive behandlet ved byretten af en enkelt dommer. I tilfælde af alvorlige strafbare handlinger (*Verbrechen*) med en forventet frihedsstraf på mellem to og fire år vil et blandet dommerpanel (*Schöffengericht*) ved byretten bestående af en professionel dommer og to lægdommere træffe afgørelse i sagen. Hvis den forventede straf er en frihedsstraf på mere end fire år, behandles sagen ved den regionale ret i første instans med et dommerpanel bestående af to eller tre professionelle dommere og to lægdommere. I tilfælde af forbrydelser mod staten har den øverste regionale domstol kompetence til at behandle sagen med et panel bestående af tre eller fem professionelle dommere, afhængigt af sagens kompleksitet eller omfang.

B. Kan tiltalen ændres? Hvis ja, hvilken ret har jeg til at blive informeret om dette?

Under visse omstændigheder kan den dom, der afsiges af retten, afvige fra den tiltale, der er rejst mod dig. En domfældelse på grundlag af anden straffelovgivning er kun tilladt, hvis retten udtrykkeligt har gjort dig opmærksom på, at den retlige vurdering vil afvige fra den tiltale, der er rejst, og har givet dig mulighed for at forsvare dig.

En domfældelse på grundlag af andre strafbare handlinger nødvendiggør, at anklagemyndigheden rejser supplerende tiltale, hvis disse strafbare handlinger og den hændelse, der er beskrevet i det oprindelige anklageskrift, ikke ville blive betragtet som én hændelse af en upartisk tredjepart. Supplerende tiltaler vil kun blive behandlet, hvis du og retten er enige herom.

C. Hvilke rettigheder har jeg under retsmøderne?

i. Skal jeg være til stede i retten? Hvad er betingelserne for at være fraværende under retssagen?

I princippet er du forpligtet til at deltage i retssagen. Hvis du ikke er blevet fritaget for forpligtelsen til at møde og alligevel udebliver, vil retssagen som regel blive udsat, og der kan under visse omstændigheder også blive udstedt en arrestordre mod dig. Der gælder undtagelser, f.eks. ved afsigelse af en strafferetlig kendelse og appelsager om både faktiske og retlige spørgsmål.

ii. Hvilken ret har jeg til at få tolkning og oversættelse af dokumenter?

Du har ret til at blive underrettet snarest muligt, udførligt og på et sprog, som du forstår, om indholdet af og årsagen til den anklage, der er rejst mod dig.

Hvis du ikke har tilstrækkelige tyskkundskaber, vil retten udpege en tolk, som vil oversætte alle væsentlige hændelser og udtalelser under retssagen.

iii. Har jeg ret til en advokat?

Du har ret til at blive forsvaret af en advokat. I visse tilfælde er dette obligatorisk. Hvis du ikke beskikker en advokat i sådanne tilfælde, vil retten beskikke en forsvarer for dig. Oplysninger om, hvordan du finder en advokat, og hvem der betaler omkostningerne, findes [her](#).

IV. Hvilke andre processuelle rettigheder skal jeg være opmærksom på? (f.eks. fremstilling af mistænkte i retten)

Når der er optaget bevis, har du ret til at afgive en udtalelse om det. Du kan gøre indsigelse mod optagelse og brug af beviser, som efter din mening er ulovlige.

Derudover kan du anmode om, at der indhentes yderligere beviser. Du har ret til selv at identificere og fremlægge beviser, selv om du ikke har de samme beføjelser som politiet. Du har f.eks. ikke tilladelse til at aflytte telefoner og indsende optagelserne som bevis.

Du kan bede vidner om at afgive sandfærdige forklaringer om, hvad de har observeret, og du kan også tage vidner med i retten. Vidner er forpligtede til at møde for retten og tale sandt.

I første omgang vil vidnerne blive afhørt af retten og anklagemyndigheden, hvorefter din advokat og du kan stille spørgsmål til dem.

D. Mulige straffe

Mulige straffe omfatter bøde og frihedsstraf. I visse tilfælde kan retten også træffe afgørelse om en rehabiliterings- og forebyggelsesforanstaltning. Sådanne foranstaltninger omfatter f.eks. anbringelse på et psykiatrisk hospital, anbringelse på et rehabiliteringscenter for stofmisbrugere eller præventiv frihedsberøvelse. Inddragelse af kørekortet er en anden sådan foranstaltning. Som tillægsstraf kan retten nedlægge forbud mod at føre et motorkøretøj. Der kan træffes afgørelse om rehabiliterings- og forebyggelsesforanstaltninger uafhængigt af eller, i visse tilfælde, som tillæg til en straf.

Der pålægges en bøde i form af et bestemt antal dagsenheder (f.eks. 50 dagsenheder à 15 EUR). En dagsenhed svarer generelt til en tredjedel af din månedlige nettoindkomst. Hvis du ikke betaler bøden, skal du tilbringe én dag i fængsel for hver to dagsenheder (fængsel for manglende betaling af en bøde (*Ersatzfreiheitsstrafe*)). For at undgå fængselsstraf er det også muligt at betale bøden ved at udføre ulønnet arbejde. I tilfælde af bøder på op til 180 dagsenheder kan bøden under visse omstændigheder suspenderes. Du vil derefter modtage en advarsel og skal kun betale bøden, hvis du begår en ny strafbar handling efter dommen eller overtræder betingelser eller instruktioner, du er blevet pålagt.

Frihedsstraffe på op til to år kan gøres betingede. Prøvetiden varer fra to til fem år. Hvis du overtræder vilkårene for din prøvetid, kan straffen fuldbyrdes.

Frihedsstraffen afsones i et fængsel. Når afgørelsen er blevet endelig, får du besked om, at du skal begynde at afsones din straf. Hvis du ikke gør det frivilligt, vil der blive udstedt en fuldbyrdelsesarrestordre.

Når du har afsonet mindst to tredjedele af din straf (eller kun halvdelen – og mindst seks måneder – af straffen i tilfælde af en første frihedsstraf på op til to år eller under særlige omstændigheder), vil du kunne komme i betragtning til førtidig løsladelse, forudsat at du accepterer, at resten af din straf gøres betinget. For visse alvorlige forbrydelser skal der indhentes en sagkyndig udtalelse til dette formål, hvis retten overvejer løsladelse. Retsafgørelser i forbindelse med fuldbyrdelse af en straf træffes normalt af dommere i en afdeling for fuldbyrdelse af straf ved en regional domstol i første instans uden deltagelse af domsmænd.

Inden for ungdomsstrafferetten lægges der ikke vægt på at straffe gerningsmanden for at kompensere for forseelser, men på opdragelse med henblik på at forhindre gentagelse af strafbare handlinger. Derfor findes der, ud over frihedsstraffe for mindreårige mellem 14 og 17 år på mindst seks måneder og op til fem år eller, i alvorlige tilfælde, ti år, som også kan gøres betingede, hvis straffen ikke overstiger to år, også andre mulige sanktioner (som er langt mere almindelige ved mindre og mellemgrove lovovertrædelser). Eksempler omfatter påbud om at udføre samfundstjeneste, betale et beløb til en velgørende organisation, træffe foranstaltninger til at råde bod på den forvoldte skade, deltage i et socialt kursus, blive anbragt under en bestemt persons pleje og tilsyn eller

forsøge mægling mellem offer og gerningsmand, men der er også mulighed for frihedsberøvelse for mindreårige lovovertrædere på op til fire uger.

■ Sidste opdatering: 20/11/2025

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.